

Vedlegg

Notat om Røde Kors mandatet

Røde Kors' oppdrag er å oppdage, hindre og lindre menneskelig nød og lidelse. Norges Røde Kors er en del av et globalt nettverk som virker lokalt gjennom forebyggende tiltak, gjennom å yte bistand og gjennom å påvirke opinionen og beslutningstakere.

Oslo Røde Kors Internasjonale Senter (ORKIS) har siden 1987 arbeidet med minoritetsgrupper i Norge. De siste ti årene har vi spesielt fokusert på problemstillinger knyttet til første- og andregenerasjons minoritetsmiljøer.

Hvorvidt et ekteskap kan falle inn under betegnelse *tvangsekteskap*, avgjøres etter vår oppfatning av om ekteskapet er inngått frivillig eller ikke. Det at et ekteskap er arrangert, innebærer dermed ikke nødvendigvis at det er inngått frivillig. Frivillig arrangerte ekteskap faller med andre ord utenfor begrepet *tvangsekteskap*. Det må være parten *selv* som definerer om hun/han blir utsatt for fysisk eller psykisk tvang.

I et samarbeid mellom Barne- og familiedepartementet og Røde Kors ble Informasjonstelefonen om *tvangsekteskap* opprettet i 2000 som en nasjonal tjeneste. Røde Kors bistår innringerne med råd og veiledning, samt enkelte av de tiltakene som er nevnt under i ITE-Bs tilbud. Henvendelsene kommer fra enkeltpersoner, politi, helsepersonell, utlendingsmyndigheter, utenriksstasjoner mv.

Informasjonstelefonen om *tvangsekteskap* hadde i 2004 totalt 252 henvendelser knyttet til *tvangsekteskap*.

Brukerne av Informasjonstelefonen har bakgrunn fra Pakistan, Tyrkia, Iran, Irak, Afghanistan, India og Sri Lanka. I enkelte samtaler oppgir ikke brukeren sin nasjonalitet.

Videre har Røde Kors etablert Informasjonstelefon om *tvangsekteskap* i Buskerud (ITE-B). Dette er også gjort i samarbeid med Barne- og familiedepartementet. Bakgrunnen for ITE-B er at vi registrerte et stort behov for å utvide tilbudet lokalt, ettersom andelen innvandrere i Drammen er forholdsmessig stor.

De som har benyttet ITE-B har ulike nasjonaliteter, noe som også gjenspeiler mangfoldet i Buskerud fylke. Innringerne har hatt bakgrunn fra følgende land: Iran, Irak, Pakistan og Tyrkia og Sri Lanka, i enkelte samtaler har brukeren ikke oppgitt sin nasjonalitet.

ITE-Bs lokale tilsnitt gjør at tjenesten opererer som et bredspektret tilbud til brukergruppen i Drammen. Eksempelvis kan nevnes:

- Samtaler med råd og veiledning, rollespill, slik at brukeren kan trene på å argumentere for sitt syn i en samtale med foreldre/familie.
- Informasjon om lovverket i forbindelse med ekteskap og *tvangsekteskap*.
- Ekteskapsloven og friheten til selv å velge.
- Rettigheter og plikter i det norske samfunnet.
- Vi tilbyr oss å delta i samtaler med foreldrene – dialogsamtaler eller sette familien i forbindelse med andre som kan gjøre dette.
- Vi har kontaktet religiøse ledere for at de skal informere våre brukere om religiøse skrifter rundt ekteskapsinngåelse, kvinners rettigheter og eventuelle muligheter for skilsmisse.

- Følge brukeren til politi/sosial/barnevern/lege osv.
- Beredskapsbolig i krisetilfeller og andre sikkerhetstiltak knyttet til bolig.
- Nettverksarbeid i de tilfeller der brukere må flytte fra familie/bryte med familie.

Norges Røde Kors støtter lovutvalget presisering av at rettighetsperspektivet med hensyn til *familiegjenforening*, normalt anses som en mer tungtveiende interesse enn retten til *familieetablering*.

Likeledes vil vi peke på nytten av lovutvalgets forslag om å tydeliggjøre, og skille mellom, begrepene *familiegjenforening* og *familieetablering* i et forebyggingsperspektiv blant annet med hensyn til tvangsekteskap.